

طراحی شهری

(نقش و نگار؛ آرایه‌ها)

(چاپ دوم)

نگارنا، کلیف موتین

(تأثیر اوج استیو نایزدل)

مترجم: دکتر حسن حسینی، رومند

دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

www.ketab.ir

۱۳۹۸

شابک: 964-96428-2

شابک: 964-96428-2

تمام حقوق محفوظ است. هرگونه کپی‌برداری غیرمجاز پیگردار خواهد بود.

سرشناسه: ماتین، کلیف Moughtin, Cliff

عنوان و نام پدیدآور: طراحی شهری (نقش و نگار؛ آرایه‌ها) / نگارنده کلیف مواتین، تانر اوج، استیون تایزدل؛ مترجم حسنعلی پورمند؛ ویراستار ادبی و

فنی تینا کهریزی

مشخصات نشر: تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۹۴ ص. مصور (رنگی)؛ ۲۲ × ۲۲ سم.

فروست: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس؛ شماره انتشار ۲۲۵.

شابک: 978-600-7589-56-4 وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Urban design : ornament and decoration , 2nd. ed, 1999.

یادداشت: کتاب حاضر تحت عنوان طراحی شهری: آرایه و تزئین با ترجمه پدram پورشکیبائی توسط انتشارات هنر و معماری در سال ۱۳۷۹ منتشر شده است.

یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: طراحی شهری: آرایه و تزئین.

موضوع: ریاسازی شهری Urban beautification موضوع: هنر شهری Art, Municipal

شناسه افزوده: لوک، تانر، ۱۹۱ - Or Tana... شناسه افزوده: تایدسل، استیون Tiesdell, Steven شناسه افزوده: پورمند، حسنعلی، ۱۳۳۲ - مترجم

شناسه افزوده: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس. شناسه افزوده: Tarbiat Modares University. TMU Press

رده‌بندی نکره: ۱۳۹۱ م/م ۸۹۰۵۲/۸۹۰۵۲ رده‌بندی دیویی: ۷۲۹ شماره کتابشناسی ملی: ۰۱۱۴۷۷۴

طراحی شهری (نقش و نگار؛ آرایه‌ها)

نگارنده: کلیف مواتین (تانر اوج، استیون تایزدل)

مترجم: حسنعلی پورمند

ویراستار ادبی و فنی: تینا کهریزی

طراح جلد: نیج

صفحه آرایه: سیمیه زهانی

شماره انتشارات: ۲۲۵

شماره پیاپی: ۳۴

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰

ISBN: 978-600-7589-56-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۸۹-۵۶-۴

ناشر: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس

نویت چاپ: دوم

کارشناس اجرایی: لیلا نجفی زمان

ناظر چاپ: مصطفی جانجانی

لیتوگرافی: ایران گرافیک

چاپ و صحافی: قشقایی

مرکز پخش: تقاطع بزرگراه‌های آل‌احمد و دکتر چمران، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، صندوق پستی: ۱۴۱۱۵-۳۱۸

تلفن: ۸۲۸۸۳۰۹۶ دورنگار: ۸۲۸۸۳۰۳۲

بها: ۵۶۰۰۰۰ ریال

مسئولیت صحت مطالب کتاب برعهده نگارنده و صحت ترجمه برعهده مترجم است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مترجم.....	ج
پیش‌گفتار چاپ اول نگارنده.....	هـ
پیش‌گفتار چاپ دوم نگارنده.....	ز
فصل ۱ - نظریه و فلسفه آرایه.....	۱
فصل ۲ - نمای بیرونی.....	۳۷
فصل ۳ - گوشه.....	۷۱
فصل ۴ - خط آسمان و منظر بام.....	۹۱
فصل ۵ - کف‌سازی در شهر.....	۱۲۳
فصل ۶ - نشانه‌ها، مجسمه‌ها و تجهیزات.....	۱۴۳
فصل ۷ - رنگ در شهر.....	۱۸۷
فصل ۸ - نتیجه‌گیری - شهر امروز و فردا: آرایه.....	۲۱۱
فصل ۹ - کلام آخر.....	۲۲۹
منابع.....	۲۵۳
واژه‌نامه فارسی به انگلیسی.....	۲۵۹
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی.....	۲۶۳
نمایه.....	۲۶۷

پیش‌گفتار مترجم

بخش مهمی از وقت مترجم، صرفه‌جویی این مهم شد که عنوان فرعی کتاب به گونه‌ای انتخاب شود که مفهوم تزیینات و تجهیزات را در بر داشته باشد. عدم استفاده از مبلمان که هنوز کلمه فارسی سره‌ای برای آن وضع نشده است، به مشکل انتخاب عنوان فرعی، افزودن کلمات *Ornament* و *Decoration* برای فارسی‌زبانان متخصص کلماتی آشنا هستند و به‌طور روزمره استفاده می‌شوند، اما نویسنده گرامی، در بخش‌هایی از کتاب به تجهیزات در خیابان و میدان هم اشاره کرده است. خوشبختانه نویسندگان با آگاهی از این مهم، خود نیز در مقدمه کتاب با استناد به فرهنگ لغات به توضیح تزیین پرداخته است. اگر چه انتساب «طراحی شهری، تزیینات» می‌توانست رساننده مفهوم مورد نظر نویسنده باشد، اما در نهایت، «طراحی شهری، نقش و نگار» آرایه‌ها» به نظر دلپذیرتر آمد.

کوماراسوامی می‌گوید: در فرهنگ‌های بزرگ جهان، تزیین یا زینت تجمل نبوده، بلکه بر عکس به صفات ضروری شیء یا شخص راجع بوده است. این حتی در معنای اولیه این اصطلاح و مترادف آنها در سایر زبان‌ها نیز پیداست. تزیین^۱ در اصل بر تجهیزات ضروری دلالت می‌کند، مثل تزیین کسی یا حراب؛ در فن بلاغت نیز به آنچه برای ایجاد ارتباط بلیغ کلامی لازم است، دلالت می‌کند. زینت مشتق از *decorum* است و بر چیزی دلالت می‌کند که برای شیئی یا شخصی لازم است تا وظیفه‌اش را به درستی به انجام برساند (آرنه‌ایم، ۱۳۰۲، ص ۳۳۲).

مترجم ضروری می‌داند از همکاران انتشارات دانشگاه تربیت مدرس تشکر نماید. همراهی دکتر خانم لیلا نجفی زمان در جریان مراحل چاپ کتاب ستودنی است. سرکار خانم سمیه زهانی با حوصله‌ای مثال‌زدنی، نقش فراوانی در گرافیک و صفحه‌آرایی کتاب داشتند. آقای مصطفی جانجانی، با ذوق و سلیقه‌ای دوست‌داشتنی طراحی جلد کتاب را جان بخشیدند و همه اینها مرهون محبت و مساعدت جناب دکتر سیدنجم‌الدین امیر شاه‌کرمی

1. Ornament

۲. آرنه‌ایم، رودلف (۱۳۸۲) *بویه‌شناسی صور معماری*، ترجمه: مهرداد فیومی بیده‌ندی، سمت.

است که مسئولیت انتشارات را به عهده دارند. خوانش متن نهایی ترجمه را همراه و مشوق اصلی ترجمه کتاب، آقای مهندس ابوالقاسم هاشمی بر عهده داشتند، که سپاس از ایشان، وظیفه مترجم بود. البته تمام لغزش‌های احتمالی بر عهده مترجم بوده و پیشاپیش از صاحب‌نظرانی که او را مورد لطف و محبت خود قرار می‌دهند و اشکالات کتاب را یادآوری می‌نمایند، تشکر می‌نماید.

استقبال از کتاب نشان داد که جای خالی آن در حوزه طراحی شهری محسوس بوده است. اینک که چاپ دوم کتاب در دست انتشار می‌باشد، مترجم بر خود لازم می‌داند مراتب قدرشناسی خود را از توجه و استقبال دانش‌پژوهان حوزه طراحی شهری ابراز دارد. شایان ذکر است که این کتاب در پنجمین دوره جایزه کتاب معماری شهرسازی دکتر مزینی موفق به دریافت رتبه ویژه شده است.

www.ketab.ir